

4 MOKYMO PAMOKA - 2 dalis

Tema	◆ Tvari miškotvarka
Mokymo kurso dalis minima šioje pamokoje	◆ 1 dalis Pagrindinė informacija apie tvarumą ir ŽE 2 dalis Specifinė informacija apie: X Medienos sektorių Plastiko sektorių Žemės ūkio maisto produktų sektorių
EKS lygmuo	3 lygis
Kur buvo išbandyta pamoka	//
Bendras mokymosi tikslas(-ai) pagal „Bloom“ taksonomiją https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/	Sukurti Parengti naują arba originalų darbą (suprojektuoti, surinkti, sukonstruoti, iširti, suformuluoti) Įvertinti Pagrįsti nuomonę ar sprendimą (vertinti, argumentuoti, ginti, kritikuoti, pasirinkti, paremti) Analizuoti Kurti ryšius tarp idėjų (diferencijuoti, organizuoti, susieti, palyginti, atrinkti, patikrinti, išbandyti) X Taikyti Panaudoti informaciją esant naujoms aplinkybėms (vykdyti, įgyvendinti, spręsti, naudoti, pateikti, veikti) X Suprasti Paaiškinti idėjas ar sąvokas (klasifikuoti, aptarti, aprašyti, nustatyti, lokalizuoti, išversti) X Atsiminti Prisiminti faktus ir pagrindines sąvokas (apibrėžti, atkartoti, išvardinti, įsiminti, kartoti)
Konkretus mokymosi tikslas(-ai)	<ul style="list-style-type: none"> • Suprasti miško ekosistemą ir daugiavfunkcinį miško vaidmenį • Suprasti tvaraus miškų valdymo procesą ir veiksmus • Taikyti žinias tiriant miškų situaciją savo šalyje
Kognityviniai, socioemociniai ir elgesio rezultatai, pagrįsti https://www.unesco.de/	15 DVT Gyvybė žemėje: Saugoti ir atkurti sausumos ekosistemas, skatinti jų tausų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykinėjimu, sustabdyti žemės degradaciją ir pakeisti šį procesą priešingu bei sustabdyti biologinės įvairovės nykimą

<p>sites/default/files/2018-08/unesco_education_for_sustainable_development_goals.pdf</p>	<p>Kognityviniai mokymosi tikslai</p> <p>Mokinys supranta įvairias biologinei įvairovei kylančias grėsmes, įskaitant buveinių nykimą, miškų naikinimą, skaidymą, pernelyg intensyvių išteklių naudojimą ir invazines rūšis, ir geba šias grėsmes susieti su vietos biologine įvairove.</p> <p>Socioemociniai mokymosi tikslai</p> <p>Mokinys geba argumentuotai pasisakyti prieš žalingą aplinkosaugos praktiką, dėl kurios nyksta biologinė įvairovė.</p> <p>Mokinys geba pasisakyti už biologinės įvairovės išsaugojimą, remdamasis įvairiais argumentais, įskaitant ekosistemines paslaugas ir vidinę vertę.</p>																
<p>Atkreipiant dėmesį į žaliųjų įgūdžius</p>	<table border="0"> <tr> <td>Kūrybiškas problemų sprendimas</td> <td>X Vadovavimo įgūdžiai</td> </tr> <tr> <td>X Galvojimas apie ateitį</td> <td>X Poveikio vertinimas</td> </tr> <tr> <td>Stebėsenos įgūdžiai</td> <td>X Gyvavimo ciklo valdymas</td> </tr> <tr> <td>Analitiniai gebėjimai</td> <td>X Moksliniai įgūdžiai</td> </tr> <tr> <td>Taupi gamyba</td> <td>X Atliekų tvarkymas</td> </tr> <tr> <td>Priežiūros ir taisymo įgūdžiai</td> <td>Aplinkosaugos auditas</td> </tr> <tr> <td>X Taršos prevencija</td> <td>X Ekosistemos valdymas</td> </tr> <tr> <td>Ekologinis projektavimas</td> <td>Kiti _____</td> </tr> </table>	Kūrybiškas problemų sprendimas	X Vadovavimo įgūdžiai	X Galvojimas apie ateitį	X Poveikio vertinimas	Stebėsenos įgūdžiai	X Gyvavimo ciklo valdymas	Analitiniai gebėjimai	X Moksliniai įgūdžiai	Taupi gamyba	X Atliekų tvarkymas	Priežiūros ir taisymo įgūdžiai	Aplinkosaugos auditas	X Taršos prevencija	X Ekosistemos valdymas	Ekologinis projektavimas	Kiti _____
Kūrybiškas problemų sprendimas	X Vadovavimo įgūdžiai																
X Galvojimas apie ateitį	X Poveikio vertinimas																
Stebėsenos įgūdžiai	X Gyvavimo ciklo valdymas																
Analitiniai gebėjimai	X Moksliniai įgūdžiai																
Taupi gamyba	X Atliekų tvarkymas																
Priežiūros ir taisymo įgūdžiai	Aplinkosaugos auditas																
X Taršos prevencija	X Ekosistemos valdymas																
Ekologinis projektavimas	Kiti _____																
<p>Trukmė</p>	<p>20 minučių</p>																
<p>Pamokos struktūra ir turinys</p>	<p>ĮVADAS:</p> <p>Įvairiomis rekomendacijomis ir strateginiais tikslais ES siekia skatinti tvarų miškų tvarkymą, jų atkūrimą ir sodinimą, taip pat stiprinti miškų daugiavfunkciškumą ir miškų, kaip anglies dioksido sugėrėjų (anglies dioksido absorbentų), paskirtį. Taip pat ES siekia užtikrinti geras sąlygas buveinėms ir rūšims – apsaugant miškus, atnaujinant miškų ekosistemas. Kitas tikslas- užtikrinti kaimo vietovių socialinį ir ekonominį vystymąsi.</p> <p>Viešųjų ir privačių miškų savininkams bei valdytojams turėtų būti taikomos tam tikros skatinamosios priemonės ir finansinės paskatos, kad jie galėtų, be medienos ir ne medienos medžiagų ir produktų, taip pat teikti ekosistemines paslaugas, apsaugodami ir atkurdami miškus, ir kad galėtų</p>																

didinti savo miškų atsparumą taikydami daugumą klimatui ir biologinei įvairovei palankių miškotvarkos metodų.

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:0d918e07-e610-11eb-a1a5-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

ES miškų sektorius yra labai reikšmingas norint 2050 m. pasiekti tikslą -nulinį grynojo anglies dioksido kiekį. Šis tikslas prisidėtų prie klimato kaitos švelninimo trimis pagrindiniais būdais: sekvestracija, saugojimas, pakeitimas: anglies dioksido sekvestracija, anglies dioksido saugojimas medžiuose ir medienos produktuose.

Miškotvarkos praktika įtvirtinta nacionaliniuose ir regioniniuose teisės aktuose pagal kompetencijos paskirstymo ir subsidiarumo principus, kurie atitinka „Forest Europe“ kriterijus ir rodiklius.

https://www.foresteurope.org/wp-content/uploads/2017/03/CI_4pages.pdf

Komisija ragina miškininkystės suinteresuotąsias šalis prisijungti prie Įgūdžių pakto, kuris skirtas miškininkystės sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos kėlimui ir jų perkvalifikavimui, kuris gali būti įvairių formų, pavyzdžiui, tai gali būti didelio masto partnerystės iniciatyvos, regioninio ir (arba) vietos lygmens partnerystės ryšiai, trišaliai susitarimai ar pavienių subjektų įsipareigojimai. Miško ir miškininkystės sektoriaus suinteresuotosios šalys bendradarbiautų pagal šį Įgūdžių paktą, siekdamos pritaikyti miškininkų švietimą ir mokymą prie šiandieninės tikrovės iššūkių ir poreikių.

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1517&langId=en>

15 DVT tikslas- Gyvybė žemėje - Saugoti ir atkurti sausumos ekosistemas, skatinti jų tausų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykinėjimu, sustabdyti žemės degradaciją ir pakeisti šį procesą priešingu bei sustabdyti biologinės įvairovės nykimą

<https://www.globalgoals.org/goals/15-life-on-land/>

ES biologinės įvairovės strategijoje įsipareigojama iki 2030 m. pasodinti dar bent 3 mlrd. medžių, visapusiškai laikantis visų ekologinių principų. Ši strategija apima šio įsipareigojimo įgyvendinimo planą, grindžiamą bendru principu - sodinti ir auginti tinkamus medžius tinkamoje vietoje ir

pagal tinkamą paskirtį.

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:0d918e07-e610-11eb-a1a5-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

→ 2030 M. ES BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS STRATEGIJA

<https://www.eea.europa.eu/policy-documents/eu-biodiversity-strategy-for-2030-1>

Pirminiai ir seni miškai užima apie 3 % miškingos žemės ES. Tai vienos turtingiausių ES miškų ekosistemų, kaupiančios dideles anglies dioksido sąkaupas ir absorbuojančios anglies dioksidą iš atmosferos, taip pat labai svarbios biologinei įvairovei ir gyvybiškai svarbioms ekosistemų teikiamoms paslaugoms.

Miško biomasės išteklių išgavimas draudžiamas pirminiuose miškuose ir yra ribojamas didelės biologinės įvairovės miškuose, kad būtų užtikrinta, jog tai netrukdytų siekti gamtos apsaugos tikslų.

Europos pirminė miškų duomenų bazė v2.0

<https://www.nature.com/articles/s41597-021-00988-7>

Apibrėžimai

„Tvari miškotvarka - miško žemės valdymas ir jos naudojimas tokiu būdu ir mastu, kad būtų išlaikoma jų biologinė įvairovė, produktyvumas, gebėjimas atsinaujinti, gyvybingumas ir jų potencialas dabar ir ateityje atlikti svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasauliniu lygmenimis, nedarant žalos kitoms ekosistemoms.“

Remiantis Helsinkio rezoliucija

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:0d918e07-e610-11eb-a1a5-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

„Miško ekosistemą galima apibrėžti įvairiu mastu. Tai dinamiškas augalų, gyvūnų ir mikroorganizmų bendrijų bei jų anabiotinės aplinkos sąveikaujančios kaip funkcinis vienetas, kompleksas, kurio pagrindinė sudedamoji dalis yra medžiai. Žmonės su savo kultūriniais, ekonominiais ir

aplinkosauginiais poreikiais yra daugelio miško ekosistemų neatsiejama dalis.”

<https://www.cbd.int/forest/definitions.shtml>

Pirminis miškas – *“savaiame atsikūręs vietinių medžių rūšių miškas, kuriame nėra aiškiai matomų žmogaus veiklos požymių, o ekologiniai procesai nėra labai pažeisti. Pagrindinės pirminių miškų savybės: 1) jie pasižymi natūralia miško dinamika, pavyzdžiui, natūralia medžių rūšių sudėtimi, negyvos medienos paplitimu, natūrali amžiaus struktūra ir natūralūs atsikūrimo procesai; 2) plotas yra pakankamai didelis, kad jame galėtų vykti gamtiniai ekologiniai procesai; 3) nėra žinomo jokio reikšmingo žmogaus įsikišimo arba paskutinis reikšmingas žmogaus įsikišimas buvo pakankamai seniai, kad būtų galima atkurti natūralią rūšių įvairovę ir procesus.”*

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/20ff0b31-a3dc-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-en>

Miškų naikinimas – *“žmonių vykdomas miškų kirtimas arba retinimas. Miškų naikinimas yra viena didžiausių pasaulio žemės naudojimo problemų. Tradiciškai miškų naikinimo skaičiavimai grindžiami žmogaus reikmėms iškirto miško plotu, įskaitant medžių pašalinimą medienos produktams gaminti, pasėliams ir ganykloms. Kertant miškus, pašalinami visi medžiai, todėl miškas visiškai sunaikinamas”.*

<https://www.britannica.com/science/deforestation>

„Miško įveisimas - tai miško ar medynų įveisimas (miško įveisimas) vietovėje, kurioje anksčiau nebuvo medžių dangos. Daugelis vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų tiesiogiai dalyvauja miško įveisimo programose, kad būtų veisiami miškai ir didinamas anglies dioksido surinkimas. Miško įveisimas yra vis labiau siekiamas metodas kovos su klimato kaitos problemomis spręsti, nes kaip yra žinoma, jis gerina dirvožemio kokybę ir didina organinės anglies kiekį dirvožemyje, todėl išvengiama dykumėjimo.”

<https://en.wikipedia.org/wiki/Afforestation>

Miško atkūrimas (kartais - miško įveisimas) - *tai natūralus arba tyčinis esamų miškų ir miškingų vietovių, kurios buvo išnaikintos, atkūrimas (miškininkystė), dažniausiai dėl miškų iškirto, bet taip pat ir po miško kirtimo.*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Reforestation>

TEMA: Daugiafunkcinis miškų vaidmuo, miškų ekosistemų funkcijos

Miško ekosistemą galima suskirstyti į 3 pagrindines rūšis, atsižvelgiant į konkretaus regiono klimato sąlygas.

- atogrąžų miškų ekosistema
- vidutinių platumų miškų ekosistema
- borealinė ekosistema

Miško ekosistemos apibrėžimas– Miško ekosistemos tipai ir savybės

<https://www.earthreminder.com/forest-ecosystem-types-characteristics/>

Miškai atlieka svarbų vaidmenį:

- Potvynių, gaisrų, nuošliaužų rizikos mažinimas
- Anglies kaupimo ir absorbcijos funkcija (norint suprasti pasaulinį anglies dioksido ciklą, taigi ir klimato kaitą, labai svarbu kiekybiškai įvertinti miškų svarbų vaidmenį absorbuojant, kaupiant ir išskiriant anglį).
- Šviežio oro išgavimas (deguonies gamyba)
- Vandens ciklo reguliavimas
- Miškuose gyvenančių įvairių rūšių: medžių, augalų, gyvūnų, grybų, mikroorganizmų (biologinė įvairovė)
- Užkirsti kelią dirvožemio erozijai, sutvirtinant dirvožemį miško paklotės ir gyvybingų medžių šaknų sistemomis
- Požeminio vandens aprūpinimas atsargomis.
- Miškas taip pat gali apsaugoti namus ir kaimus nuo stiprių vėjų.

Miškų socialinės ir ekonominės funkcijos

- Darbo vietų ir augimo galimybių kaimo vietovėse užtikrinimas bei rekreacinės funkcijos, prisidedančios prie piliečių fizinės ir psichinės sveikatos gerinimo
- Ekologinis turizmas
- Poilsis ir atsipalaidavimas
- Miškų ūkio valdos
- Miškų sektoriaus indėlis į BVP
- Grynosios pajamos
- Investicijos į miškus ir miškininkystę
- Medienos sunaudojimas
- Prekyba mediena

➤ Medienos energija

2 tema: Tvari miškotvarka

Miškotvarka, kuria išsaugoma ir atkurama biologinė įvairovė, padeda užtikrinti didesnį miškų atsparumą, kad jie galėtų atlikti savo socialines, ekonomines ir aplinkosaugines funkcijas.

Miškininkystė užtrunka nuo 40 iki 60 metų, kol iškertamas ir atsodinamas miškas.

Tvariam miškų valdymui būtinas planavimas.

Su miškų ekosistemos būkle, biologine įvairove ir klimato kaita susijusius kriterijus reikės tobulinti, kad juos būtų galima naudoti kaip priemonę atlikti išsamesnę analizę, leidžiančią nustatyti ir palyginti skirtingus miškotvarkos metodus, jų poveikį ir bendrą ES miškų būklę.

Medienos produktų tiekimas turėtų būti vykdomas kartu su Europos ir pasaulio miškų apsaugos būklės gerinimu, biologinės įvairovės išsaugojimu ir atkūrimu siekiant miškų atsparumo, prisitaikymo prie klimato kaitos ir miškų daugiafunkciškumo.

Įvairioms reikmėms (energijos, medienos gamybai) naudojamos medienos kiekis neturi viršyti nustatytų tvarumo ribų ir turi būti panaudojamas laikantis prioritetų eiliškumo: 1) medienos produktai, 2) jų naudojimo laiko pailginimas, 3) pakartotis naudojimas, 4) perdirbimas, 5) bioenergijos gamyba ir 6) atliekų šalinimas.

Vienas iš kaskadinio medienos kirtimo tikslų - sumažinti energijos gamybai naudojamos kokybiškos apvaliosios medienos kiekį.

- adaptyvus miškų atkūrimas ir ekosistemomis pagrįstas miškų valdymas.
- Miškotvarka, didinanti atsparumą klimato kaitai.
- Miškų ekosistemomis pagrįsti miškotvarkos metodai
- Gamtai artimesnė miškininkystė

Tvarios miškotvarkos metodai ir priemonės turi užtikrinti:

- Miškų produktyvumą
- Medienos gamybos apimčių didinimą
- Biologinės įvairovės didinimą
- Absorbuojamo anglies dioksido kiekio didinimą
- Miškų atsparumo didėjimą klimato kaitai

- Naudingųjų dirvožemio savybių stiprėjimą
- Natūralios miško struktūros ir gyvavimo ciklų formavimą, kad kiekviename medyne būtų daug rūšių ir įvairaus amžiaus medžių.

Veiksmai skirti tvariai miškotvarkai

- Vietoj monokultūrinių plantacijų medynų kraštovaizdžio lygmeniu kurti arba išlaikyti genetikos ir funkcijų atžvilgiu skirtingus įvairiarūšius miškus, sodinti įvairiarūšius medžius ar jų grupes;
- Leisti miškui atsikurti savaime arba nedideliuose plotuose sodinti įvairių rūšių medžius, išlaikyti nuolatinę įvairaus amžiaus miškų dangą;
- Jei įmanoma, reikėtų imtis praktinių priemonių
- gerinti arba palaikyti biologinę įvairovę;
- Genėjimas apsaugo medžius nuo kirtimo medienai ir stabdo patogenų plitimą;

3 tema: Netvarios miškotvarkos veiksmai

- Miško kirtimas
- Kelmų ir šaknų šalinimas
- Mediena ruošiama paukščių migracijos laikotarpiu
- Nepriimtinas netinkamų metodų, darančių neigiamą poveikį aplinkai, pavyzdžiui, dirvos tankinimo, naudojimas.
- Didelių miško plotų suskaidymas į daugybę mažesnių miško plotų tarp žemės ūkio paskirties žemės ar miesto teritorijų akivaizdžiai daro poveikį miškams ir nuo miško priklausomoms rūšims.

Kokią žalą sukelia miško kirtimas?

Miško kirtimas - tai ekstremalus miško kirtimo būdas, kai iškirsti atsparūs natūralūs miškai ir pakeisti žmogaus sukurtomis medžių plantacijomis, kurios neatlieka ekosisteminių sveiko miško funkcijų. Tuomet išvalyta teritorija naudojama spygliuočių sodinukams sodinti, ir vietoj biologiškai įvairaus miško, kuriame auga įvairių rūšių ir amžiaus medžiai, išauga to paties amžiaus plantacija.

→ Didėja miškų gaisrų pavojus

	<ul style="list-style-type: none"> → Spartėja klimato kaita → Bloginama vandenų būklė → Keliama grėsmė laukinei gamtai → Didinamas aplinkosauginis neteisingumas → Silpninamas bendruomenės gyvybingumas ateities kartoms <p>IŠVADA</p> <p>Mišakai yra gyvybiškai svarbūs žmogaus ir planetos išlikimui, kadangi jie atlieka įvairias funkcijas, pavyzdžiui, sugeria anglies dioksidą, gamina deguonį, padeda išsaugoti biologinę įvairovę, aprūpina mediena, padeda reguliuoti vandens apytakos ciklą, saugo dirvožemį ir atlieka daugelį kitų funkcijų. Siekdami saugoti miškus ir išsaugoti miško plotus, žmonės turi taikyti tvaraus miškų valdymo metodus, visų pirma įgyti žinių ir didinti informuotumą apie miškų ekosistemų svarbą.</p>
<p>Nuorodos</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. European Commission, New EU Forest Strategy for 2030, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS, 2021. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0572&from=EN 2. Barredo, José & Brailescu, Cristina & Teller, Anne & Sabatini, Francesco & Mauri, Achille & Janouskova, Klara. (2021). Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe. 10.2760/797591. 3. LIETUVOS MIŠKO SAVININKŲ ASOCIACIJA. <i>NAUJOS ES MIŠKŲ STRATEGIJOS PROJEKTAS: LAIKAS IŠ TIKRŲJŲ ATSIŽVELGTI Į ES MIŠKŲ SEKTORIAUS NUOMONĘ.</i> 2021 06 23. https://www.forest.lt/naujienos/a-6815/ 4. FOREST ECOSYSTEM DEFINITION – TYPES OF FOREST ECOSYSTEM AND CHARACTERISTICS https://www.earthreminder.com/forest-ecosystem-types-characteristics/ 5. Luca Cesaro, Paola Gatto and Davide Pettenella (editors). 2008. The La Notte, Alessandra. (2008). The Multifunctional Role of Forests Policies, Methods and Case Studies. Proceedings 55. European Forest Institute. 6. https://www.researchgate.net/publication/257988670_The_Multifu

	<p>nctional_Role_of_Forests_Policies_Methods_and_Case_Studies</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. ROLES OF FORESTS. <i>ECOLOGICAL SOCIETY OF AMERICA</i>. https://www.esa.org/seeds/toolkits/forests/roles-of-forests/ 8. Annemarie Bastrup-Birk (2016). Sustainable management is the key to healthy forests in Europe. https://www.eea.europa.eu/lt/articles/tvari-miskotvarka-2013-euro-pos-misku 9. RESOLUTION L2 Pan-European Criteria, Indicators and Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management. Third Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe 2-4 June 1998, Lisbon/Portugal. https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18 10. Sustainable Forestry Management & Entailed Practices. Eos data analytics. 2021. https://eos.com/blog/sustainable-forestry/ 11. Sustainable forestry. Washington's Working Forests. https://www.forestsandfish.com/sustainable/ 12. Miškininkystės pagrindai. Programos „leader“ Ir Žemdirbių Mokymo Metodikos Centras. Kaunas, 2018. https://www.litfood.lt/media/file/zemdirbiu%20mokymas/pradedantiesiems%20ukininkauti/7._miskininkyste.pdf
<p>Interaktyvūs klausimai skirti R3</p>	<p>Vienas pasirinkimas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Per kiek metų miškas atsodinamas po kirtimo? 40-60 5-10 20-30 <p>Daugiau nei keletas pasirinkimo variantų</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Tvarios miškotvarkos veiksmai <p>Įvairių rūšių medžių sodinimas Monokultūrinių miškų plantacijų plėtojimas</p>

	<p>Preserving a sufficient amount of dead wood</p> <p>Miško kirtimas</p> <p>Palydovinis stebėjimas</p> <p>Gamtinių gaisrų valdymo sistemų integravimas</p> <p>Pesticidų ir herbicidų naudojimas</p> <p>Laukinių gyvūnų gausos reguliavimas</p> <p>Reguliari kontrolė</p> <p>Kelmų ir šaknų šalinimas</p> <p>Saugomų buveinių teritorijų apibrėžimas</p>
<p>Raktiniai žodžiai</p>	<p>Miško ekosistema, miškų daugiafunkciškumas, biologinė įvairovė, pirminis miškas, išsaugojimas, miškų naikinimas, miško įveisimas, miško atkūrimas, anglies absorbentas, buveinės, tvarus miškas</p>
<p>Apmąstymui skirti klausimai</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Išvardykite savo šalies pirmykščius ir senuosius miškus. Kokie šių miškų valdymo veiksmai numatyti teisinio reglamentavimo dokumentuose? 2. Nurodykite miškų paskirtį arba nuosavybės teisės formą pagal jūsų šalies įstatymus. 3. Koks metinis miškų prieaugis jūsų šalyje? 4. Kokį mišką savo šalyje rekomenduotumėte rinktis rekreacijos tikslais? 5. Kokia gali būti miško nauda žmonių sveikatai?
<p>Papildomi ištekliai</p>	<p>Naudingos nuorodos</p> <p>INTEGRATE tinklas- tai įvairių Europos šalių atstovų aljansas, skatinantis gamtos apsaugos integravimą į tvarų miškų valdymą politikos, praktikos ir mokslinių tyrimų lygmeniu. https://integratenetwork.org/</p> <p>Pagal Europos Žaliąjį kursą ES biologinės įvairovės strategijoje įsipareigojama iki 2030 m. ES papildomai pasodinti bent 3 mlrd. medžių.</p> <p>MapMyTree svetainėje piliečiams suteikiama galimybė įsitraukti į pasodintų medžių stebėjimo procesą. https://mapmytree.eea.europa.eu/</p>

TREE

Micro- and project-based learning
programme for Teaching circular Economy
and Ecological awareness in VET

Funded by
the European Union

	<p>Tvarios miškotvarkos rodikliai https://www.foresteurope.org/wp-content/uploads/2017/03/CI_4pages.pdf</p> <p><a href="https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resoluti
onL2_with_annexes.pdf#page=18">https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resoluti onL2_with_annexes.pdf#page=18</p> <p>Miško genetiniai ištekliai https://www.fao.org/forest-genetic-resources/en/</p>
„PowerPoint“ pristatymo užuominų piktogramos ir susijusi informacija	<p><i>Įterpkite čia susijusią informaciją ir piktogramas, kurios turėtų pasirodyti ekrane „Power Point“ pristatyme, kaip užuominos.</i></p>
Autorius (-iai)	<p>Edita Rudminaitė, Viešoji įsaiga „eMundus“</p>